

## A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

**2019. december**

### 1. Állományi adatok

**A központi költségvetés adóssága december** végéig 993,8 milliárd forinttal **növekedett** négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben kizárólag lakossági értékesítés által megvalósított nettó forintkibocsátás 1 561,1 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozza.
- **A második tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 146,5 milliárd forinttal növelte.
- **A harmadik – szintén növelő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok növekedése 36,2 milliárd forint összegben.
- **A negyedik – előbbiekkal ellentétes csökkentő hatású – tényező** a nettó devizatörlesztés, amely 750,0 milliárd forinttal csökkentette a költségvetés adósságát.

Az előzetes adatok szerint december végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2019-ben, milliárd forint

|                                | 2018. december 31.   |               | kibocsátás<br>(növekedés) | törlesztés<br>(csökkenés) | egyéb<br>változás | nettó változás   | 2019. december       |               | változás     |
|--------------------------------|----------------------|---------------|---------------------------|---------------------------|-------------------|------------------|----------------------|---------------|--------------|
|                                | előzetes<br>állomány | Megoszlás     | I-XII hónap               |                           |                   |                  | előzetes<br>állomány | Megoszlás     | százalékpont |
| <b>1. Forint</b>               | <b>22 795,954</b>    | <b>79,5%</b>  | <b>12 366,160</b>         | <b>10 805,021</b>         | <b>0,000</b>      | <b>1 561,139</b> | <b>24 357,094</b>    | <b>82,1%</b>  | <b>2,6%</b>  |
| 1.1. Hitel                     | 1 167,691            | 4,1%          | 54,710                    | 14,279                    | 0,000             | 40,431           | 1 208,122            | 4,1%          | 0,0%         |
| 1.1.1. Külföldi                | 1 167,691            | 4,1%          | 54,710                    | 14,279                    | 0,000             | 40,431           | 1 208,122            | 4,1%          | 0,0%         |
| 1.1.2. Belföldi                | 0,000                | 0,0%          | 0,000                     | 0,000                     | 0,000             | 0,000            | 0,000                | 0,0%          | 0,0%         |
| 1.2. Állampapír                | 21 628,263           | 75,4%         | 12 311,451                | 10 790,742                | 0,000             | 1 520,709        | 23 148,972           | 78,0%         | 2,6%         |
| 1.2.1. Piaci értékesítésű      | 21 589,085           | 75,3%         | 12 311,451                | 10 790,742                | 0,000             | 1 520,709        | 23 109,794           | 77,9%         | 2,6%         |
| 1.2.1.1. Kötvény               | 12 836,062           | 44,7%         | 3 427,865                 | 2 885,443                 | 0,000             | 542,423          | 13 378,485           | 45,1%         | 0,3%         |
| 1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy | 1 237,307            | 4,3%          | 1 846,653                 | 2 426,672                 | 0,000             | -580,019         | 657,288              | 2,2%          | -2,1%        |
| 1.2.1.3. Lakossági állampapír  | 7 515,716            | 26,2%         | 7 036,932                 | 5 478,627                 | 0,000             | 1 558,305        | 9 074,021            | 30,6%         | 4,4%         |
| 1.2.2. Nem piaci értékesítésű  | 39,178               | 0,1%          | 0,000                     | 0,000                     | 0,000             | 0,000            | 39,178               | 0,1%          | 0,0%         |
| <b>2. Deviza</b>               | <b>5 724,768</b>     | <b>20,0%</b>  | <b>145,534</b>            | <b>895,572</b>            | <b>146,459</b>    | <b>-603,578</b>  | <b>5 121,190</b>     | <b>17,3%</b>  | <b>-2,7%</b> |
| 2.1. Hitel                     | 794,975              | 2,8%          | 53,584                    | 45,125                    | 22,005            | 30,463           | 825,439              | 2,8%          | 0,0%         |
| 2.1.1. Külföldi                | 794,975              | 2,8%          | 53,584                    | 45,125                    | 22,005            | 30,463           | 825,439              | 2,8%          | 0,0%         |
| 2.1.2. Belföldi                | 0,000                | 0,0%          | 0,000                     | 0,000                     | 0,000             | 0,000            | 0,000                | 0,0%          | 0,0%         |
| 2.2. Állampapír                | 4 929,793            | 17,2%         | 91,950                    | 850,446                   | 124,455           | -634,042         | 4 295,752            | 14,5%         | -2,7%        |
| 2.2.1. Külföldi                | 4 246,199            | 14,8%         | 0,000                     | 636,739                   | 104,007           | -532,732         | 3 713,468            | 12,5%         | -2,3%        |
| 2.2.2. Belföldi                | 683,594              | 2,4%          | 91,950                    | 213,708                   | 20,448            | -101,310         | 582,284              | 2,0%          | -0,4%        |
| <b>Összesen</b>                | <b>28 520,723</b>    | <b>99,4%</b>  | <b>12 511,695</b>         | <b>11 700,593</b>         | <b>146,459</b>    | <b>957,561</b>   | <b>29 478,284</b>    | <b>99,3%</b>  | <b>-0,1%</b> |
| Egyéb kötelezettség            | 167,444              | 0,6%          | 357,825                   | 327,056                   | 5,473             | 36,242           | 203,686              | 0,7%          | 0,1%         |
| <b>MINDÖSSZESEN</b>            | <b>28 688,167</b>    | <b>100,0%</b> | <b>12 869,520</b>         | <b>12 027,648</b>         | <b>151,932</b>    | <b>993,803</b>   | <b>29 681,970</b>    | <b>100,0%</b> | <b>0,0%</b>  |

**A központi költségvetés devizaadóssága** december végéig 603,6 milliárd forinttal 5 121,2 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2018. év végi 20,0 százalékos szintről 17,3 százalékos szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A kedvező likviditási helyzetre tekintettel és a devizalejáratok csökkentése érdekében az ÁKK az év során jelentős összegben, 269,7 milliárd forint értékben vásárolt vissza 2020-ban és 2021-ben lejáró devizakötvényeket.

**A költségvetés forintadóssága** december végéig 1 561,1 milliárd forinttal nőtt, és 24 357,1 milliárd forintot ért el, a forint részarány elérte a teljes államadósság 82,1%-át. 2018. decemberében ez az arány 79,5% volt.

2019. december végén a lakossági állampapírok állománya 9 074,0 milliárd forintot tett ki, ami 1558,3 milliárd forint növekedést jelent 2018. december vége óta. A növekedést elsősorban a lakossági finanszírozás arányának és futamidejének további növelése érdekében 2019 június 3-tól bevezetésre került 5 éves futamidejű lakossági államkötvény, a Magyar Állampapír Plusz értékesítése eredményezte. Ezzel párhuzamosan négy, már régóta forgalmazott lakossági állampapír (Féléves Magyar Állampapír, Kétéves Magyar Állampapír, Bónusz Magyar Állampapír, Kincstári Takarékjegy Plusz) értékesítése júniustól megszüntetésre került. Az új lakossági állampapír mellett a korábban is sikerrel forgalmazott Egyéves Magyar Állampapír, Prémium Magyar Állampapír, Kincstári Takarékjegyek és a Babakötvény értékesítések is hatottak a lakossági állampapír állományváltozására. 2019. november 4-től a Magyar Posta hálózatában elérhető a nyomdai úton előállított Magyar Állampapír Plusz is, amely tovább növeli a lakosság által megvásárolható állampapírok körét.

A kizárólag lakossági ügyfelek által vásárolható Magyar Állampapír Plusz állománya december végére 3 136,0 milliárd forintra növekedett. A nyomdai úton előállított Magyar Állampapír Plusz állománya hóvégére 60,2 milliárd forintot ért el. December folyamán a forgalmazóktól jelentős összegű, egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír visszavásárlására került sor, ennek következtében 57,8 milliárd forinttal csökkent az állomány, amely így 2 518,3 milliárd forintot tett ki 2019. december végén.

A Bónusz Magyar Állampapír 13,6 milliárd forint csökkenést követően 451,4 milliárd forintos állománnyal zárt hó végén. A kétéves futamidejű, fix kamatozású állampapír állománya 285,0 milliárd forint összegű csökkenése következtében 215,2 milliárd forintra mérséklődött december hó végéig. Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 2 158,0 milliárd forint volt december végén, ami 1 011,8 milliárd forinttal alacsonyabb a 2018. év végi állománynál. A 2019 júniusában kivezetésre került Féléves Magyar Állampapír valamennyi sorozata lejárt novemberig, így állománya 253,8 milliárd forinttal 0-ra csökkent. Az Egyéves Magyar Állampapír állomány csökkenés oka részben az, hogy a befektetők kör 2018. évi szűkítésének következtében nem került sor a lejárt állomány jelentős részének megújítására, továbbá hogy a lakossági befektetők lejáró értékpapírjaikból képződő bevételeiket Magyar Állampapír Plusz vásárlására fordítják.

Az ÁKK Zrt. december hó folyamán 225,6 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A külföldi befektetők állampapír állománya decemberben 21,8 milliárd forinttal növekedett az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,3%-a, 4 139,9 milliárd forint államkötvény és 0,7%-a, 28,0 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje december végén 5,8 év volt, amely nem változott az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 36,2 milliárd forinttal növekedett. December végén az állomány 203,7 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,7%-át teszi ki.

### **Decemberi események**

A devizahitel törlesztések összege az év utolsó hónapjában 6,0 milliárd forintot tett ki, devizahitel felvételére nem került sor.

A forint/euró árfolyam a november végi 334,70 forint árfolyamhoz képest kissé erősödött, december végén 330,52 forint volt. A 2018. december végi 321,51 árfolyamhoz képest jelentős árfolyamvesztés következett be 2019 végére, ami 146,5 milliárd forinttal növelte a deviza adósságállomány forintban számított értékét.

A forintadósságon belül a forint állampapírok esetében, a decemberben lejáró aktív repóállománynak köszönhetően a piaci államkötvények állománya 211,6 milliárd forinttal emelkedett. A diszkont kincstárjegyek állománya a lejáratoktól elmaradó értékesítés és a decemberben lejáró aktív repók eredőjének következtében összesen 59,6 milliárd forinttal csökkent. A lakossági állampapírok állománya, a jelentős nem lakossági tulajdonú visszavásárlások ellenére, 65,2 milliárd forinttal növekedett az év utolsó hónapjában, amely a lakossági állampapírok nagymértékű keresletének eredménye.

A forinthitelek esetén a hónap folyamán nem történt szerződés szerinti törlesztés, nemzetközi szervezettől projektfinanszírozási céllal nem került sor hitellehívásra forintban.

A deviza keresztárfolyamok év végi változása és egyéb műveletek az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betét állományokat december folyamán 18,9 milliárd forinttal mérsékelte. December hónapban az US dollár enyhén leértékelődött az euróhoz képest, amely hozzájárult az ÁKK Zrt.-nél elhelyezett MtM betétek állományának csökkenéséhez.

## **2. Kamatok, hozamok alakulása**

A *diszkontkincstárjegyek* decemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,2-ről 1,4-re mérséklődött. A *kötvényszerzők* a havi átlagos fedezettség az előző havi 4,0-ről 4,4-re növekedett.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 9 bázisponttal emelkedett, és 0,00%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,01% lett, amely 7 bázisponttal magasabb a novemberi értéknél.

A *3 éves kötvényszerző* a hozam 0,32%-ot tett ki, amely 3 bázisponttal alacsonyabb, mint az utolsó novemberi aukción kialakult átlaghozam. Az *5 éves kötvényszerző* utolsó decemberi aukcióján az átlaghozam 1,13%-ot ért el, amely 4 bázisponttal meghaladja az utolsó novemberi aukción kialakult átlaghozamot. A *10 éves kötvényszerző* 1,87%-os átlaghozama 1 bázisponttal magasabb, mint az utolsó novemberi aukción kialakult átlaghozam.

Budapest, 2020. január 13.

Kurali Zoltán  
vezérigazgató